

81
b24

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისი
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

ირინე ჯემალის ასული ხაჟალია

ზმანა-პრედიკატის სუბიექტურ-ობიექტური
ორიენტაცია და მისი როლი ტექსტის კოპეზიურ
და ინფორმაციულ სტრუქტურაში

10.02.04 – რომანულ-გერმანიკული ენათმეცნიერება

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო
სარისხის მოსაპოვებლად წარმოდგენილი დისერტაციის

ა ვ ტ ო რ ე ფ ე რ ა ტ ი

თბილისი
2006

ნაშრომი შესრულებულია ილია ჭავჭავაძის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის რომანულ-გერმანიკული ფილოლოგიის
კათედრაზე

სამეცნიერო ხელმძღვანელი:

ლალი ჯოხაძე
ფილოლოგიის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი
(10.02.04)

ოფიციალური ოპონენტები:

მანანა პაიჭაძე
ფილოლოგიის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი
(10.02.04)

რუსული დოდაძე
ფილოლოგიის მეცნიერებათა
კანდიდატი, დოკორი
(10.02.04)

დისერტაციის დაცვა შედგება ივანე ჯავახიშვილის
სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
არსებული P.10.07. №7 სადისერტაციო საბჭოს სხდომაზე 2006
წლის 27 დეკემბერს, 13 საათზე.

მისამართი: 0128, თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი №
1, კორპ. 1, აუდიტორია № 93.

დისერტაციის გაცნობა შესაძლებელია თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში
(0143, თბილისი, უნივერსიტეტის ქუჩა № 2).

ავტორულერატი დაიგზავნა 2006 წლის 27 ნოემბერს

სადისერტაციო საბჭოს
სწავლული მდივანი, ფილოლოგიის
მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

რ. ქურდაძე

ნაშრომის საუკუნო დახასიათება

სადისერტაციო ნაშრომი ეძღვნება ზმნა-პრედიკატის
სუბიექტურ-ობიექტურ ორიენტაციას და მის როლს ტექსტის
კოპეზიურ და ინფორმაციულ სტრუქტურაში.

ნაშრომის აქტუალურობა როგორც თემის, ასევე პრობლემის
მეცნიერული კვლევისა და შესაბამისად, მასალის პრეზენტაციის
ხასიათის მიხედვით, განაპირობებულია სსვადასხვა
ურთიერთგადაჯაჭვულ ფაქტორთა ერთობლიობით. დისერტაცია
წარმოადგენს კომპლექსურ მეცნიერულ კვლევას, რომელიც გა-
მიზნულია ერთდროულად რამოდენიმე მეცნიერული დარგისთვის:
ლინგვისტიკა (სემანტიკა, სტილისტიკა და რექსტის ინტერპრეტა-
ცია), ფილოლინგვისტიკა, სოციოლინგვისტიკა, უცხო ენების
სწავლების მეთოდიკა და თარგმანის თეორია. ნაშრომის აქტუა-
ლურობა და სირთულე აისახება მის მრავალასპექტურ და მულ-
ტიფუნქციურ მიზნებში, რომელიც ეხება როგორც თეორიულ,
ასევე პრაქტიკულ საკითხებს, უკედა ზემოთჩამოთვლილი დარგუ-
ბისათვის. ლინგვისტური აზროვნების განვითარების თანამედრო-
ვე ეტაპზე, როდესაც ენობრივი მოვლენების შესწავლა განიცდის
პრაგმატიზაციას, რაც გულისხმობს მათ განხილვას ინტერსუბი-
ექტურობის ფონზე, სინტერესო ხდება ენაში სტილისტურად
მარკირებულ სტრუქტურებში სუბიექტურობის გამოვლინება.

სადისერტაციო ნაშრომის მიზანი: ზმნა-პრედიკატის სტრუქ-
ტურაში სუბიექტური და ობიექტური ორიენტაციის კომუნიკაცი-
ურ-სემანტიკური კატეგორიის განსაზღვრა ტექსტის დონეზე; ზმნის
ინფორმაციული პოტენციალის სიღრმისეული შესწავლა, რომე-
ლიც გვთავაზობს ტექსტის წარმოქმნისა და სტრუქტურული ორ-
განიზების ისეთ ძირითად პრინციპს, როგორიცაა თვითრეგული-
რებადი ორგანიზების პრინციპი, როდესაც ენის ერთეული (ჩვენს
შემთხვევაში ზმნა-პრედიკატი) მოიცავს ტექსტის, როგორც ერთი
მთელის კონცენტრირებულად შეკუმშულ სტრუქტურულ კოდს, რო-
მელიც იქცევა აღნიშნული ტექსტის სიმბოლოდ ანუ კოგნიტიურ
კონცეპტად.

კვლევის მიზნიდან გამომდინარე ნაშრომში ეტაპობრივად
არის გადაჭრილი შემდეგი კონკრეტული ამოცანები:

1) კომუნიკაციურ-სემანტიკური ორიენტაციის
განსაზღვრის ობიექტური კრიტერიუმების დადგინდებულების
ფუნქციურულ ხედი საბჭო ზმნა-პრედიკატის დაყოფა
ობიექტურად ორიენტირებულად;

2) პრედიკატისა და მის თანმედებ აქტივურობის სიმბოლოდ ანუ კოგნიტიურ
დადგენა;

